

hamboorg.city

Ausbildung у Німеччині — Дуальна система, заяви та оплата

Як працює дуальна Ausbildung у Німеччині: професії, подання заяв, оплата та права учнів.

Deutsche Begriffe: Ausbildung | Berufsschule | Ausbildungsvertrag | Azubi |
Ausbildungsvergütung | IHK | Handwerkskammer

Що таке Ausbildung?

Дуальна Ausbildung (також звана професійною підготовкою або apprenticeship) — це німецька модель професійної освіти. Вона поєднує **практичну роботу на підприємстві з теоретичним навчанням у професійній школі**. Ця система є унікальною у світі й розглядається як зразок у багатьох країнах.

Ausbildung зазвичай триває **2-3,5 роки** та завершується **випускним іспитом** у ІНК (Палаті торгівлі та промисловості) або Палаті ремесла.

Ausbildung проти навчання у університеті

	Ausbildung	Університет
Тривалість	2-3,5 роки	3-5+ років
Оплата	Так (від 649 €/місяць)	Зазвичай ні
Практична робота	Багато (70% на підприємстві)	Мало
Диплом	Свідоцтво про підготовку/диплом ІНК	Bachelor/Master
Вартість	Немає	Семестрові внески

Які професії можна здобути?

У Німеччині існує понад **320 визнаних професій професійної підготовки**.
Найпопулярніші:

Комерційні професії

- Kaufmann/-frau für Büromanagement
- Industriekaufmann/-frau
- Kaufmann/-frau im Einzelhandel
- Bankkaufmann/-frau
- Kaufmann/-frau für Spedition und Logistik

Ремісничі професії

- Elektroniker/in
- Anlagenmechaniker/in (санітарія, опалення, кондиціонування)
- Kfz-Mechatroniker/in
- Friseur/in
- Tischler/in

ІТ та технологія

- Fachinformatiker/in
- IT-Systemelektroniker/in
- Mechatroniker/in
- Zerspanungsmechaniker/in

Охорона здоров'я та соціальні послуги

- Pflegefachmann/-frau
- Medizinische/r Fachangestellte/r
- Zahnmedizinische/r Fachangestellte/r
- Erzieher/in (шкільна підготовка)

Передумови

Шкільний диплом

Формально **немає встановленого мінімального диплома** для Ausbildung.
Насправді:

- **Без диплома** — можливо для деяких ремісничих професій, але складно
- **Свідоцтво про базову освіту** (Hauptschulabschluss) — достатньо для багатьох ремісничих та простих комерційних професій
- **Свідоцтво про середню освіту** (Realschulabschluss/Mittlere Reife) — для більшості професій
- **Абітур** — для вимогливих професій (банківські, ІТ)

Знання мови

- Німецька мова мінімум **B1**, краще **B2** (професійна школа викладається німецькою!)
- Деякі підприємства пропонують **навчальні супровідні курси німецької мови**
- **Курси професійної мови** (DeuFöV) безплатні в центрах освіти дорослих (VHS)

Статус перебування

Для Ausbildung вам потрібен **статус перебування, який дозволяє професійну підготовку**:

- **Дозвіл на перебування для навчання** (§ 16a AufenthG)
- **Дозвіл на постійне перебування** або **Блакитна карта ЄС** — професійна підготовка дозволена без обмежень
- **Дульдунг** (допущення) — можливо дульдунг для навчання (§ 60c AufenthG, правило "3+2")
- **Громадяни ЄС** — дозвіл на перебування не потрібен

Як знайти місце для практики?

Онлайн-портали

- **Agentur für Arbeit** (arbeitsagentur.de) — найбільша база місць практики
- **IHK-Lehrstellenbörse** (ihk-lehrstellenboerse.de) — професії ІНК
- **Handwerkskammer** (handwerkskammer.de) — ремісничі професії
- **Azubi.de, Ausbildung.de** — приватні портали з багатьма пропозиціями
- **Indeed, Stepstone** — також пропонують місця практики

Подання заяви

Типова заява включає:

- 1. Супровідний лист** — чому ця професія та ця компанія?
- 2. Curriculum vitae** (табульований формат, з фото)
- 3. Сертифікати** — шкільний диплом, можливо сертифікати про практику
- 4. Сертифікат мови** (німецька B1/B2), якщо потрібно

Терміни подання: Більшість Ausbildung починається **1 серпня або 1 вересня**.
подавайте заяви **за рік** (починаючи з вересня попереднього року).

Оплата за практику

З 2020 року існує **мінімальна оплата за практику** (§ 17 BBiG):

Рік підготовки	Мінімум (2026)
Рік 1	649 € брутто/місяць
Рік 2	766 € брутто/місяць
Рік 3	876 € брутто/місяць
Рік 4	909 € брутто/місяць

Багато галузей платять **значно більше** — наприклад, промислові механіки (приблизно 1.000–1.200 €), банківські фахівці (приблизно 1.100 €), муляри (приблизно 900–1.300 €).

Фінансова допомога

- **Допомога на професійну підготовку (BAV)** — дотація від Agentur für Arbeit, якщо оплата недостатня
- **Житлова допомога** — якщо ви не живете з батьками
- **Дитячі податки** — батьки отримують дитячу допомогу до 25 років, якщо дитина навчається

Права та обов'язки як учня

Ваші права

- **Ausbildungsvertrag** — письмовий контракт з підприємством і професійною школою

- **Оплата** — мінімум встановлена сума
- **Відпустка** — мінімум 24 робочих дні (до 18 років: 25–30 робочих днів)
- **Звільнення для професійної школи** — час у школі = робочий час
- **Випробувальний період** — 1–4 місяці; після цього розірвання контракту тільки з важливої причини
- **Утримання** — жодної гарантії, але багато компаній утримують хороших учнів
- **Пересдача екзаменів** — максимум 2 пересдачі

Ваші обов'язки

- **Обов'язок навчатися** — прагнути оволодіти професією
- **Обов'язкова присутність у школі** — регулярно відвідувати заняття
- **Журнал практики** — письмова документація змісту практики (щотижнево)
- **Дотримуватися вказівок** — в межах практики
- **Зберігати конфіденційність** — щодо комерційних таємниць

Правило 3+2 (навчальний дульдунг)

Для біженців з **дульдунгом** (допущенням) існує спеціальне положення:

- **3 роки практики** — дульдунг на весь період практики
- **2 роки перебування** — після успішного завершення отримуєте дозвіл на 2 роки
- **Умови:** контракт про практику, без інтересу до депортації, посвідчена особистість

Поради для іноземців

- 1. Практика спочатку** — 2–4-тижневої практика демонструє інтерес до професії та переконує роботодавця
- 2. Використовуйте кар'єрне консультування** — безплатне в Agentur für Arbeit
- 3. Поліпшуйте німецьку** — B2 ідеальна для професійної школи
- 4. Знайдіть волонтерів-наставників** — багато організацій пропонують тренерів практики
- 5. Не здавайтесь** — відмови нормальні; подавайте заяви до багатьох компаній

--- Стан: березень 2026. Вся інформація без гарантії.

hamboorg.city/knowledge/article/ausbildung/
hamboorg.city jest i zawsze będzie za darmo